

ПЕРЕДМОВА

Запропонований вашій увазі тому XII Наукових праць Національного університету «Одеська юридична академія» присвячений 15-річчю заснування Національного університету «Одеська юридична академія» та 165-річчю Одеської школи права. Місія університету як вищого навчального закладу може бути реалізована завдяки забезпеченню високої якості освіти та наукових досліджень, їх нерозривної інтеграції і поєднання з інноваційною діяльністю. Саме завдяки належному науковому осмисленню сутності проблем правового регулювання суспільних відносин можна забезпечити розробку найефективніших способів вирішення цих проблем. У даному збірнику представлені праці відомих науковців, професорів, викладачів, аспірантів Національного університету «Одеська юридична академія», а також інших навчальних закладів та наукових установ, в яких досліджуються сучасні проблеми адміністративного та фінансового права, цивільного права та процесу, права інтелектуальної власності, трудового права та права соціального забезпечення, господарського, земельного та аграрного права.

Статті, розміщені у збірнику, висвітлюють широке коло питань адміністративного та фінансового права. Автори розглядають сучасні проблеми застосування бюджетного законодавства України, досліджують поняття бюджетного правопорушення, проблеми розмежування фінансово-правових санкцій та санкцій фінансово-правової норми, аналізують юридичну природу бюджетно-правових санкцій. Стверджується, що в умовах розвитку української держави галузь фінансового права зазнає суттєвих змін, а розвиток науки фінансового права набирає обертів. Фінансова діяльність держави та органів місцевого самоврядування забезпечує взаємодію приватного та публічного секторів економіки, національного та міжнародного ринків капіталів, сприяє забезпеченню та підтриманню економічної безпеки держави.

Значна увага приділяється проблемам розвитку сучасної цивілістики. Автори приділяють увагу визначенню поняття та характеристики базових категорій «приватне право», «цивільне право України» та «цивільне законодавство України», адже з'ясування їх сутності, характеру співвідношення та особливостей взаємодії являє неабиякий теоретичний, а стосовно поняття «цивільне законодавство» — ще й значний практичний інтерес. Внаслідок законодавчого закріплення обов'язковості рішень Верховного суду України для всіх суб'єктів владних повноважень, аналізується вплив рішень Верховного суду України на систему джерел цивільного і цивільного процесуального права.

В умовах формування постіндустріального суспільства не викликає сумніву практичне значення забезпечення реалізації результатів інтелектуальної діяльності, а отже й актуальність дослідження проблем, що виникають у цій сфері. Питання охорони прав інтелектуальної власності є на сьогоднішній день дуже актуальним та, на жаль, недостатньо розробленим.

У статтях автори досліджують види цивільних правовідносин інтелектуальної власності, адже у вітчизняному правознавстві до останнього часу практично відсутні наукові розвідки особливостей авторських правовідносин у широкому значенні цього поняття (правовідносин, що складаються в результаті саме творчої діяльності), вивчають проблеми охорони авторських прав на фотографічні твори та права особи на власне зображення.

Теоретичний та практичний інтерес представляють статті, в яких розкриваються проблеми правового регулювання відносин у сфері праці та соціального забезпечення. Належного законодавчого забезпечення потребує не тільки сфера застосування найманої праці, а й інші складові соціальної сфери. Суттєвих змін зазнають усі форми соціального захисту: пенсійна система, загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державна соціальна допомога, спеціальний соціальний захист, додатковий соціальний захист, недержавне пенсійне забезпечення. Авторами аналізується сучасний стан пенсійного забезпечення в Україні, досліджуються основні нововведення пенсійної реформи та етапи її проведення, проводиться детальний аналіз правового регулювання пенсійного забезпечення окремих категорій осіб. Окрема увага приділяється одній із центральних у науці трудового права проблемі розмежування трудового договору і цивільно-правових договорів про працю.

У збірнику також містяться дослідження з актуальних проблем земельного та аграрного права. Авторами досліджуються особливості міжнародно-правового та європейського регулювання відносин щодо охорони земель, так як у сучасних умовах розвитку глобалізаційних та інтеграційних процесів важливе значення у механізмі охорони довкілля в цілому та у сфері використання і охорони земель повинні відігравати норми міжнародного та європейського права навколишнього середовища. Розглядаються питання права власності на землі лісгосподарського призначення та правове регулювання їх використання, і на підставі порівняльного аналізу відповідних положень земельного та лісового законодавства виявляються певні суперечності між земельно-правовими та лісо-правовими нормами та вносяться конкретні пропозиції щодо їх усунення шляхом внесення відповідних змін і доповнень до Земельного та Лісового кодексів.

Публікація пропонованого збірника Наукових праць НУ ОЮА здійснюється з метою доведення до наукової громадськості результатів наукових досліджень задля сприяння науковому забезпеченню законотворчого процесу в Україні. З огляду на хід та проблеми реформування правової та інституціональної системи в нашій державі, впевнений, що матеріали, які містяться у цьому виданні, допоможуть практикам, вченим та студентам у більш глибокому освоєні правових нормативів і цінностей.

Сергій КІВАЛОВ,

доктор юридичних наук,

професор, академік АПН України,

*Президент Національного університету
«Одеська юридична академія»,*

голова Комітету Верховної Ради

України з питань правосуддя